

Ügyiratszám: EBF-AJBH-316/2024.

Védett tulajdonság: fogyatékos

Diszkrimináció területe: közszolgáltatás

Diszkrimináció típusa: közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Jogsértést megállapító határozat

Kérelem, a kérelmező álláspontja

Az elektromos kerekesszékekkel közlekedő súlyos mozgáskorlátozott kérelmező azt sérelmezte, hogy az adott temetőben nem tudott részt venni elhunyt hozzátartozói, ismerősei temetési szertartásán, mert a ravatalozó nem volt akadálymentesen megközelíthető a felvonó műszaki hibája miatt. Négy konkrét esetet is megjelölt.

A kérelméhez fényképfelvételeket is csatolt, melyeken az látszik, hogy a ravatalozó épülete előtti területről kerekesszékekben viszik fel a lépcsősoron keresztül a ravatalozóhoz. A fentiek alapján kérte a hatóságtól *az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény* (Ebkvt.) szerinti eljárás lefolytatását.

Az eljárás alá vont álláspontja

A hatóság az ügyben eljárást indított a köztemetőt üzemeltető társasággal (a továbbiakban: üzemeltető) szemben. Az üzemeltető érdemi nyilatkozatában kifejtette, hogy a ravatalozó akadálymentes, azt a kerekesszékekkel közlekedő látogatók felvonóval meg tudják közelíteni, a felvonót munkaidőben a ravatalozóban dolgozó munkatársak működtetik, akiket a lépcsősor aljánál található csengő megnyomásával lehet értesíteni, míg munkaidőn kívül és hétvégén a portaszolgálat nyújt segítséget a feljutásban. Ugyanakkor elismerte, hogy a felvonó több mint egy éve nem működik, így a kérelmező által megjelölt időpontokban sem működött. Nyilatkozott, hogy többszöri intézkedéseket tett a lift megjavítása érdekében (amit dokumentumokkal is alátámasztott), azok azonban nem jártak eredménnyel. Ezért – amíg hosszútávú megoldás nem születik – ideiglenes intézkedésként beállított egy másik, úgynevezett lépcsőnjáró berendezést, amely azonban csak hagyományos kerekesszékekkel használható. Az elektromos kerekesszékekkel érkezőknek az igénybevételhez át kell ülniük a lépcsőnjáró berendezés székébe, míg a ravatalozóban dolgozó munkatársak az elektromos kerekesszéket felviszik a lépcsőn, ahol vissza tud ülni abba. A hosszútávú megoldás megvalósítása építési beruházást igényel, mely építési engedélyezési fázisban van.

Az eljárás lefolytatása

A felek az eljárásban nem kötöttek egyezséget, ezért a hatóság az eljárásban a felek nyilatkozatai, a becsatolt dokumentumok és a vonatkozó jogszabályi előírások figyelembevételével hozta meg döntését.

A hatóság döntése és annak indokai

A hatóság előzményként rögzítette, hogy jelen eljárást megelőzően két másik kérelmező kérelmére ugyanezen eljárás alá vonttal szemben lefolytatott eljárásban a hatóság határozatában már megállapította, hogy az üzemeltető azáltal, hogy nem biztosította a ravatalozó akadálymentes megközelítését, megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, az üzemeltetőt ezért figyelmeztetésben részesítette, elrendelte a jogsértő állapot megszüntetését, és kötelezte, hogy a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően biztosítsa a kerekesszékekkel közlekedő kérelmezők számára a ravatalozó akadálymentes megközelítését a határozatban előírt határidőben (mely határidő jelen ügy elbírálásakor még nem járt le).

A hatóság megállapította, hogy a ravatalozó épülete a kérelmező számára a sérelmezett esetekben nem volt egyenlő eséllyel, az állapotának megfelelő önállósággal megközelíthető.

A hatóság megvizsgálta, hogy az üzemeltetőnek sikerült-e kimentenie magát, vagyis hivatkozott-e olyan tényre, körülményre, amely mulasztásának észszerű indokául szolgálhatna. Az üzemeltető arra

hivatkozott, hogy több alkalommal is megkísérelte a szerkezet megjavíttatását, melyet okiratokkal is alátámasztott. A hatóság azonban ezt nem tudta az akadálymentesség hiányának észszerű indokaként elfogadni, mivel nem egy rövid ideig tartó, néhány napos üzemszünet, hanem egy tartós működésképtelenség, az akadálymentesség hosszú távú hiánya következett be. Az üzemeltető nyilatkozatában nem vitatta, hogy a felvonó egyik sérelmezett alkalommal sem működött, illetve nyilatkozattételekor sem működött. A hatóság utalt arra, hogy az üzemeltetőnek folyamatosan biztosítani kell az akadálymentes megközelítést, az adott szerkezet meghibásodása nem szolgáltat észszerű indokot arra, hogy az üzemeltető hosszú távon, tartósan, fél évet is meghaladóan mentesüljön az akadálymentes megközelítés biztosításának törvényi kötelezettsége alól. Az, hogy az üzemeltető munkatársai a felvonó meghibásodásának időtartama alatt kézi erővel felviszik a kerekesszékes személyeket a lépcsőn, ugyancsak nem szolgálhat kimentésül, az nem felel meg az akadálymentesség *a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvényben* (Méptv.) rögzített követelményeinek (önálló és biztonságos megközelítés, használat).

A hatóság mindezek alapján megállapította, hogy az üzemeltető a kérelmezővel szemben fogyatékoságával összefüggésben közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósított meg, ezáltal megsértette az egyenlő bánásmód követelményét azzal, hogy nem biztosította számára a ravatalozó kerekesszékekkel történő egyenlő esélyű megközelítését.

A jogkövetkezmények megállapítása során a hatóság mérlegelte az eset összes körülményeit, a jogsértés súlyát és értékelte, hogy az üzemeltető erőfeszítéseket tett a ravatalozó akadálymentes megközelítésének biztosítása érdekében. Mindezekre tekintettel a hatóság az üzemeltetővel szemben figyelmeztetést alkalmazott, megtiltotta a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását, valamint kötelezte az üzemeltetőt, hogy a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően, teljeskörűen biztosítsa a kerekesszékekkel közlekedő kérelmező számára a köztemető ravatalozójának akadálymentes megközelítését, és ennek teljesítését rehabilitációs szakmérnök által kiállított okirattal igazolja a határozatban előírt határidőben. A hatóság jelen ügyben is ugyanazt a határidőt szabta, mint az említett előzményi ügyekben.

(2024. decemberi határozat)